

A KÖZELJÖVŐ TERÜLETFEJLESZTÉSI FELADATAI

Dr. Czene Zsolt *főosztályvezető*
Majorné Vén Mariann *osztályvezető*

*Miniszterelnökség
Területfejlesztési Miniszter
Területfejlesztési Tervezési és Támogatási Főosztály*

*TEIR KONFERENCIA
Budapest, 2023. május 3.*

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A TERÜLETFEJLESZTÉS LEGFONTOSABB KIHÍVÁSAI ÉS FELADATAI

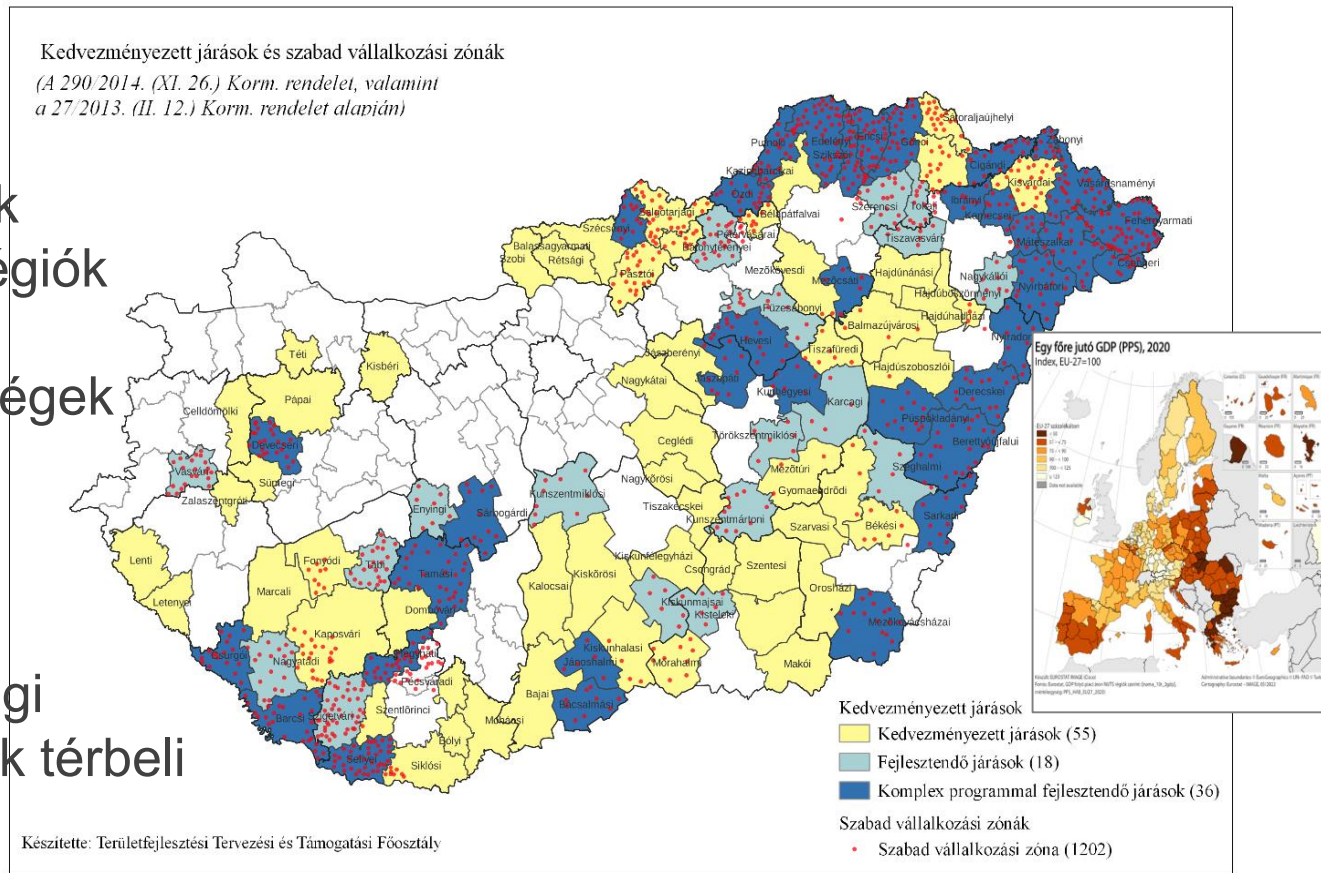
TERÜLETI FOLYAMATOK, TERÜLETI KÜLÖNBSÉGEK KIHÍVÁSAI

Tartós térszerkezeti különbségek

- Budapest
- ÉNY-K,D
- Nagyvárosok, városok, vidéki térségek
- Legkevésbé fejlett régiók
- Elmaradott, hátrányos helyzetű térségek

Új kihívások

- Klímaváltozás
- Társadalmi-gazdasági globalizációs folyamatok térbeli változásai
- COVID-19 hatásai
- Ukrajnai konfliktus hatásai
- Energiaellátás problematikája

A TERÜLETFEJLESZTÉS STRATÉGIAI RENDSZERE

EU-s tervezés során illeszkednek hozzá a Partnerségi Megállapodás és az operatív programok

OFTK
legmagasabb szintű
nemzeti fejlesztési terv

Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK)
Nemzeti fejlesztési és területfejlesztési célok és prioritások

Kijelöli a nemzeti fejlesztési célokat

**EU források tervezése
2021-2027**

Nemzeti fejlesztési prioritások, területi megközelítés

Partnerségi Megállapodás

Ágazati és területi operatív programok

Integrált területfejlesztési eszközök

**Nemzeti fejlesztéspolitika
2021-2030**

Ágazati stratégiák, programok és nemzeti források tervezése

Szakpolitikai koncepciók, stratégiák, programok

Nemzeti ágazati fejlesztési források

Nemzeti területfejlesztési források

Területi tervezés:
vármegyék,
Budapest, kiemelt
térsegek, megyei
jogú városok, helyi
tervezés

Hazai tervezés során igazodnak hozzá az ágazati, fővárosi, megyei és kiemelt térségi tervek

Területi céljaival megalapozza a területi szempontú operatív programo(ka)t

TERÜLETFEJLESZTÉS

JELLENLEGI POZÍCIÓ, ALAPOK ÉS LEHETŐSÉGEK

ALAPOK, KERETEK, EREDMÉNYEK

- OFTK és megújított területfejlesztési koncepciók és programok
- Területfejlesztési törvény, jogszabályok
- TOP+ és ITP-k
- EU területfejlesztési források
- Hazai területfejlesztési források
- Területfejlesztési intézményrendszer
- TelR megújítása

ERŐSÍTENDŐ TERÜLETEK

- Területi - ágazati koordináció
- Társ szakpolitikai összehangolás és koordináció: település- és területfejlesztés, -rendezés, városfejlesztés, vidékfejlesztés
- Átfogó területi megközelítés a fejlesztéspolitikában
- Területfejlesztési tervek, programok tervezése, integrált megvalósítása
- Digitális alapok, E-TÉR

A TOP PLUSZT MEGALAPOZÓ TERÜLETI TERVEZÉS

A területi tervezést meghatározó jogszabályok: Tftv. és 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet

A vármegyei, fővárosi, kiemelt térségi területfejlesztési KONCEPCIÓ felülvizsgálata és módosítása

A vármegyei, fővárosi, kiemelt térségi területfejlesztési PROGRAM kidolgozása – 2020 - 2022

- Jogszabályi kötelezettség, a koncepciót és programot aktualizálni kell
- 2021-27-es uniós programozási időszak hazai és uniós tervezési elvárásainak való megfelelés
- A tervezés összhangjának megteremtése a területi szintek között

Vármegyei, fővárosi integrált területi program (ITP) – Irányító Hatóság útmutatásával

- A TF koncepciókra és programokon alapul
- TOP Plusz vármegyei / fővárosi keretének felhasználása: tematikus és területi allokáció, preferenciák
- Fenntartható városfejlesztés eszközre kiválasztott városok és forrásallokáció rögzítése

Fenntartható városfejlesztési stratégia (FVS) és TOP+ Városfejlesztési Programterv (TVP)

- FVS módszertani kézikönyv és FVS, TVP sablonok szerint integrált tervezéssel

AKTUÁLIS FELADATOK

- ❑ **Többéves területi folyamatokat bemutató beszámoló** elkészítése az **Országgyűlés részére** *(Tftv. alapján)*
 - *Területi folyamatok alakulása*
 - *Területfejlesztési politika és a területrendezési tervek érvényesülése*
 - *Pénzügyi eszközök felhasználása*
 - *Nemzetközi és határmenti területfejlesztési tevékenység*

- ❑ **A területi monitoring jelentés összeállítása és beszámoló az éves tevékenységről** *(Tftv. és a területi monitoringról szóló 37/2010. Korm. rendelet alapján)*
 - *Térségi fejlesztési tanácsok*
 - *Kiemelt térségek*
 - *Vármegyék*

TOVÁBBI AKTUÁLIS EREDMÉNYEK ÉS FELADATOK

- ❑ **A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz**
Európai Bizottság általi elfogadás - 2022. december 22.

- ❑ **Vármegyei és fővárosi Integrált Területi Programok (ITP)**
Kormány elfogadás rövidesen várható

- ❑ **Kiemelt térségek területfejlesztési koncepciójának és programjának megújítása**

- *Közép-Duna Menti Kiemelt Térség (1457/2022. (IX. 23.) Korm. határozat)*
- *Balaton Kiemelt Térség (1685/2022. (XII. 28.) Korm. határozat)*
- *Tokaji Borvidék (kihirdetés előtt)*
- *Budapesti Agglomeráció (kidolgozás alatt)*

A KÖZELJÖVŐ FELADATA: A TERÜLETFEJLESZTÉS ÉS AZ OFTK MEGÚJÍTÁSA

Eredményeként a területfejlesztés legyen:

- Hatékonyabb:** érdemi hatást tudjon gyakorolni a területi folyamatokra
- Korszerű:** tervek digitális alapokra helyezése, változó fejlesztéspolitikai és szakpolitikai környezethez, globális és makroregionális kihívásokra rugalmas reagálás
- Koordinált:** területi és ágazati tervezés, programozás és projektmegvalósítás területi koordinációja
- Integrált:** diverzifikált, sokoldalú eszközök és fejlesztési módszertan a specifikus térségi szükségletekre reagáló beavatkozási logikával
- Fókuszált:** releváns problémák, világos prioritások, beavatkozások

Kapcsolódó szakmai feladatok:

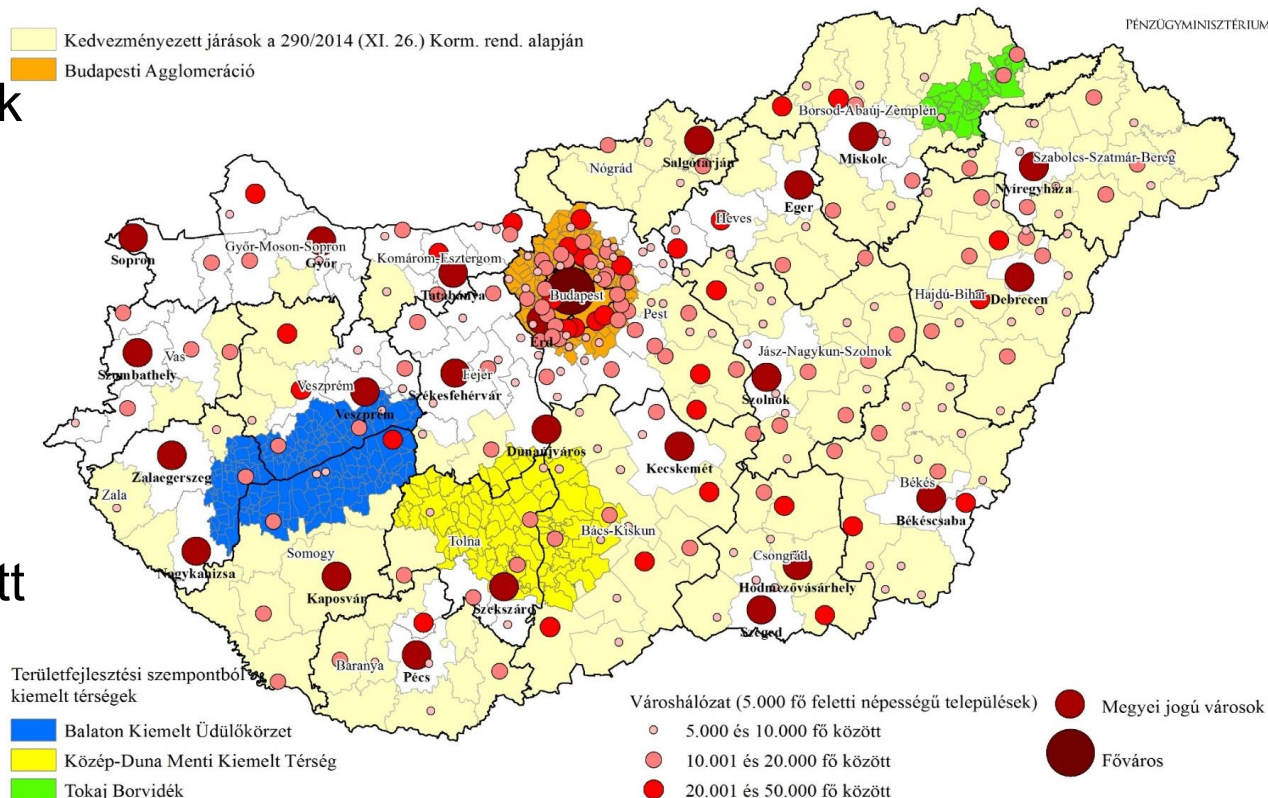
- Országos területfejlesztési tervezés és programozás: **OFTK megújítása**
- Országosan kiemelt **területfejlesztési beavatkozási célterületek** tervezése és programozása
- Megyei területfejlesztés tervezés és programozás**
- Ágazati célok és fejlesztések integrált tervezése, területi megközelítés**
- Területfejlesztési **eszköz- és intézményrendszer megerősítése** és újra-pozicionálása
- Területfejlesztési **képzési rendszer** megerősítése és újra-pozicionálása
- Jogszabályok felülvizsgálata, megújítása**

OFTK TERÜLETFEJLESZTÉSI FÓKUSZOK

Fókuszok, hangsúlyok

- beavatkozási térségek
- funkcionális térségek
- várostérségek, funkcionális várostérségek
- város-vidék együttműködés
- belső-külső perifériák, elmaradott térségek

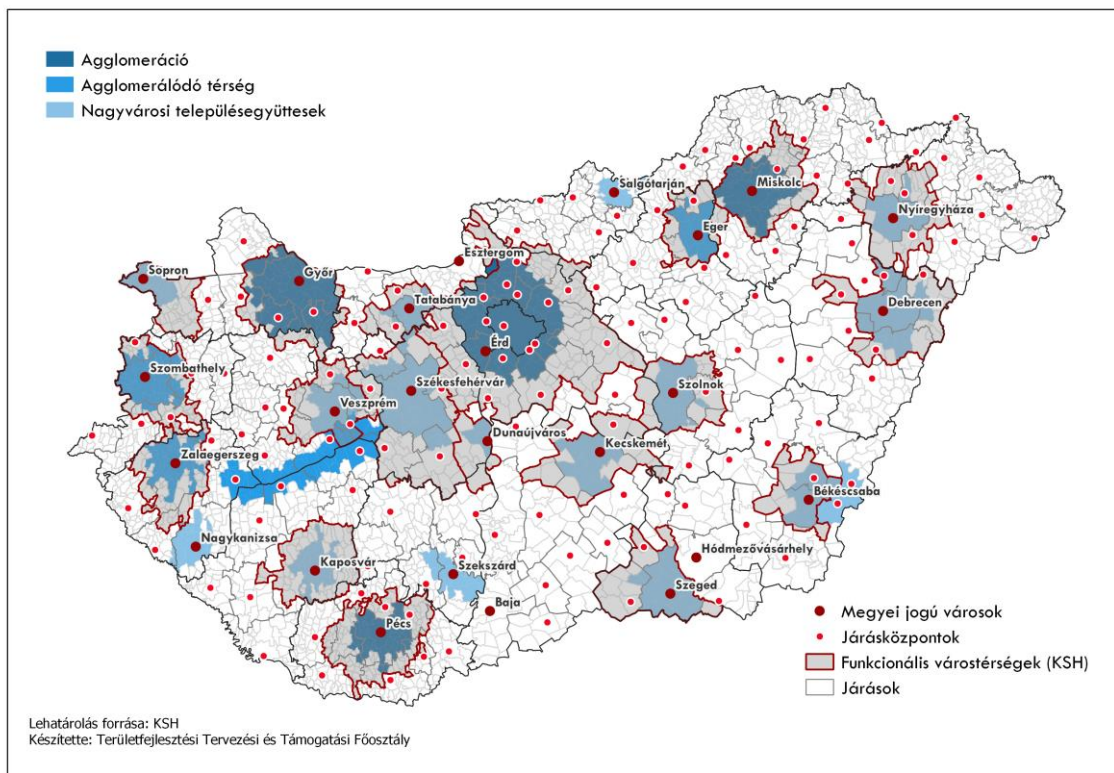
VÁROSHÁLÓZAT ÉS A TERÜLETFEJLESZTÉS FŐ BEAVATKOZÁSI TÉRSÉGEI

TERÜLETFEJLESZTÉSI BEAVATKOZÁSI CÉLTERÜLETEK TERVEZÉSE ÉS PROGRAMOZÁSA

Várostérségek lehatárolása

- Funkcionális várostérségek
- Munkaerőpiaci vonzáskörzet
- Agglomerációk
- Funkcionális városi térség
- Fenntartható városfejlesztés térségei

A TERÜLETFEJLESZTÉS ÉS A DIGITALIZÁCIÓ

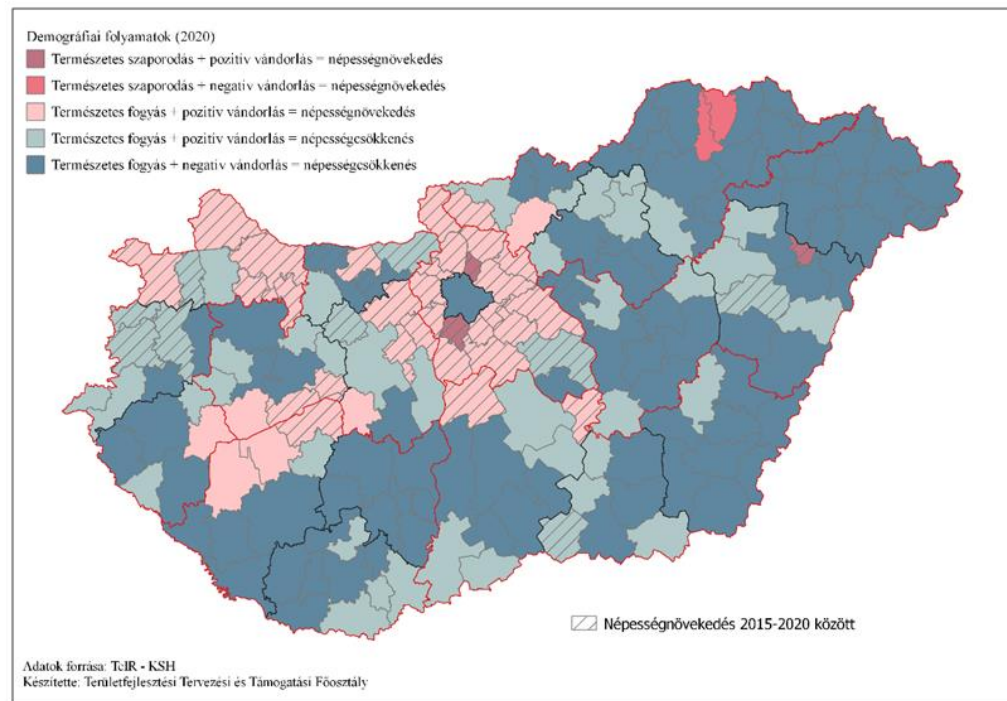
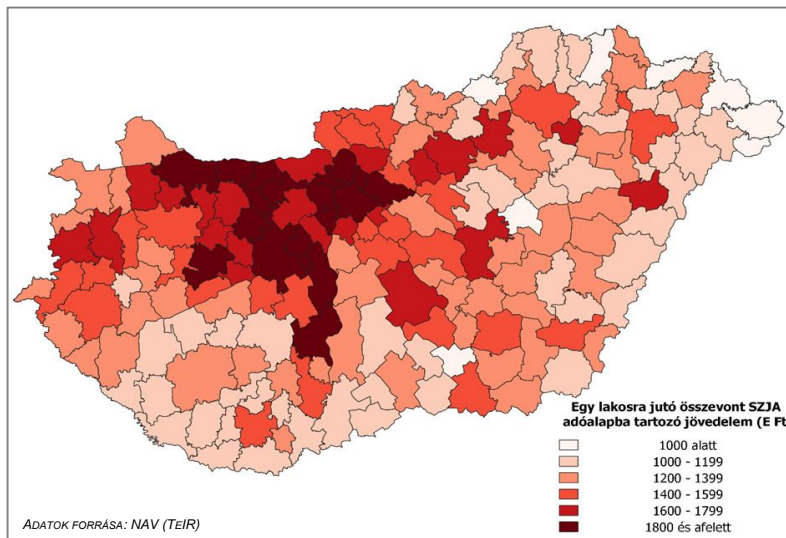
ORSZÁGGYŰLÉSI BESZÁMOLÓ

A Kormány törvényben előírt feladata, hogy rendszeresen beszámoljon az Országgyűlésnek → ez az 5. ilyen jelentés

- **Időtáv: 2015-2020**

Felhasznált adatok:

- Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR)
- KSH adatok
- Fejlesztéspolitikai Adatbázis és Információs Rendszer (FAIR)
- szakpolitikáktól származó információk

Célja:

átfogó kép a területi folyamatok alakulásáról, trendekről

a területfejlesztési politika érvényesülésének és hatásainak értékelése

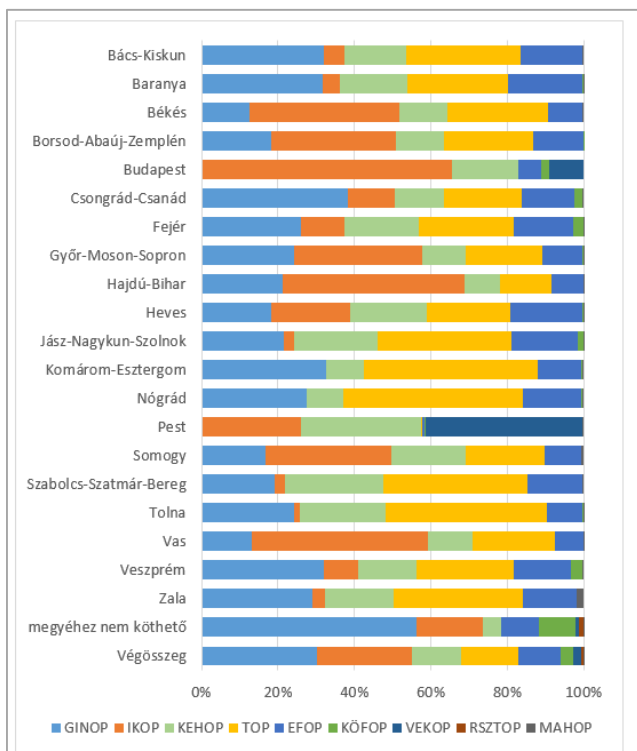
nemzetközi és határmenti területfejlesztési tevékenység bemutatása

a területrendezési tervek érvényesülésének értékelése

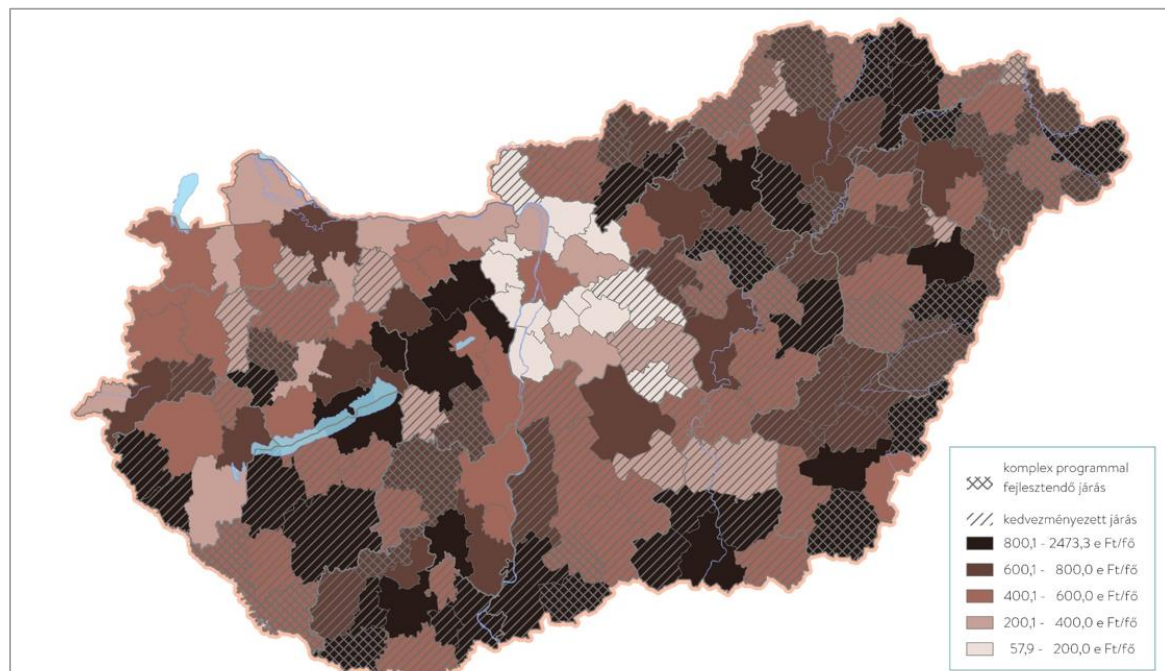
TÁMOGATÁSPOLITIKAI KIMUTATÁSOK

A Fejlesztéspolitikai Adatbázis és Információs Rendszer (FAIR) adataiból generált támogatáspolitikai elemzés

5. ábra: Összes leszerződött összeg megyénként és OP-nként, 2015.01.01. - 2021.12.31. * (Adatok forrása: FAIR)

* A teljes VP valamint a KÖFOP, MAHOP és RSZTOP technikai segítségnyújtás projektjei illetve az egyértelműen egy megyéhez nem köthető projektek nélkül

2. ábra: Leszerződött Széchenyi 2020 támogatás járásonként egy lakosra, 2015.01.01. - 2021.12.31.* (Adatok forrása: FAIR)

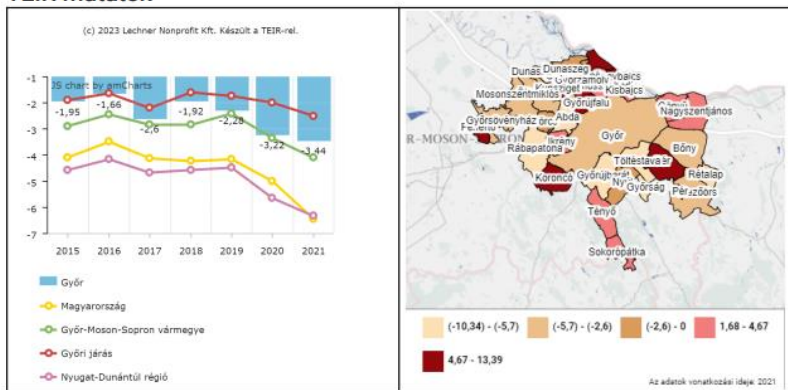
* A teljes VP valamint a KÖFOP, MAHOP és RSZTOP technikai segítségnyújtás projektjei illetve az egyértelműen egy járáshoz nem köthető projektek nélkül

VEZETŐI FELKÉSZÍTŐK

Amikor gyorsan kell egy-egy területi egységre (település, járás) egy általános ismertető

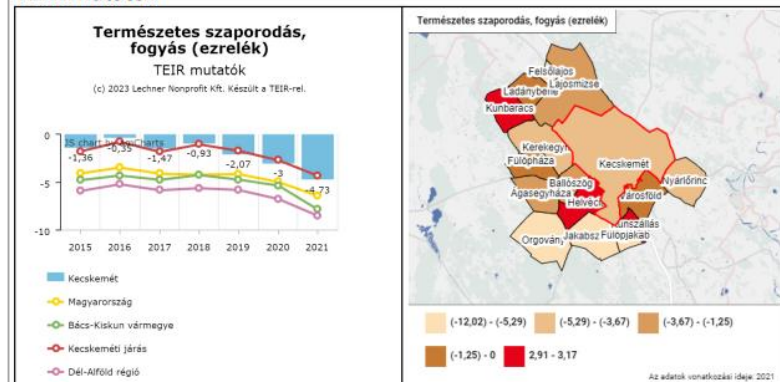
Győr

**Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék)
TEIR mutatók**

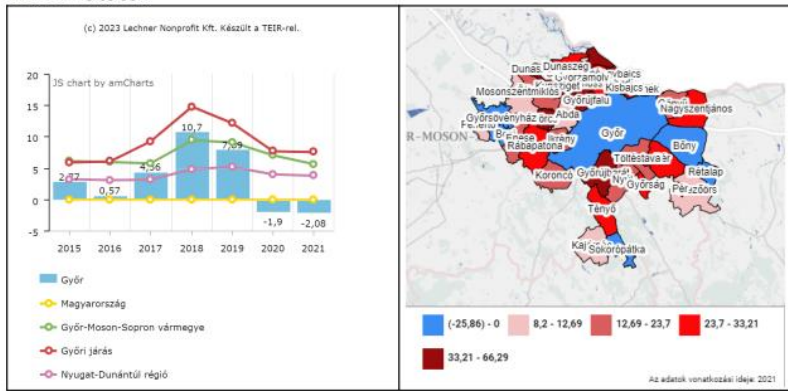

Kecskemét

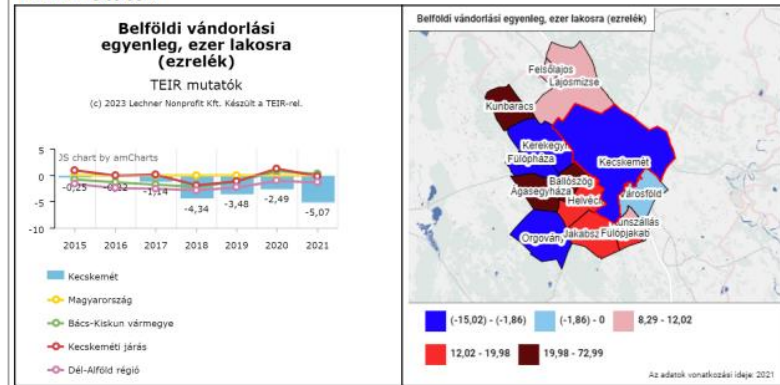
**Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék)
TEIR mutatók**

**Belföldi vándorlási egyenleg, ezer lakosra (ezrelék)
TEIR mutatók**

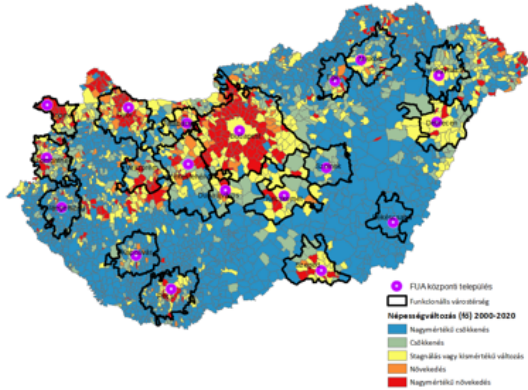

**Belföldi vándorlási egyenleg, ezer lakosra (ezrelék)
TEIR mutatók**

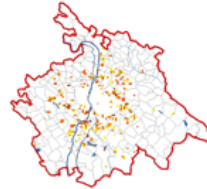

DÖNTÉST TÁMOGATÓ ELEMZÉSEK /GYORSRIPORTOK/

Funkcionális várostérségek fejlesztése

PÉLDÁK
Budapesti funkcionális várostérség

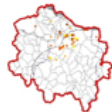

Önálló peremtelepülésként növekvő beépítések

Fejlesztési javaslatok

- alközpontok fejlesztése a peremtelepüléseken munkahelyteremtéssel, közszolgáltatással,
- közösségi közlekedés fejlesztése nem csak sugaras, hanem az alközpontokat összekötő kapcsolattal is,
- környezeti erőforrásokhoz igazodó beépítési sűrűség, eloszlás és rendeltetés

Győri funkcionális várostérség

Központi település peremterületein növekvő beépítés

Fejlesztési javaslatok

- közösségi közlekedés fejlesztése elsősorban sugaras irányban,
- belvárosi tömbrehabilitáció és lakóövezeti fejlesztés

Soproni funkcionális várostérség

Szórványszerűen növekvő beépítés

Fejlesztési javaslatok

- tájkarakterem megfelelő szórvánnyal beépítés,
- összehangolt és fenntartható talaj-, víz-, erdő- és mezőgazdálkodás.

A szárazodó és melegedő éghajlattal szembeni térségi sérülékenység

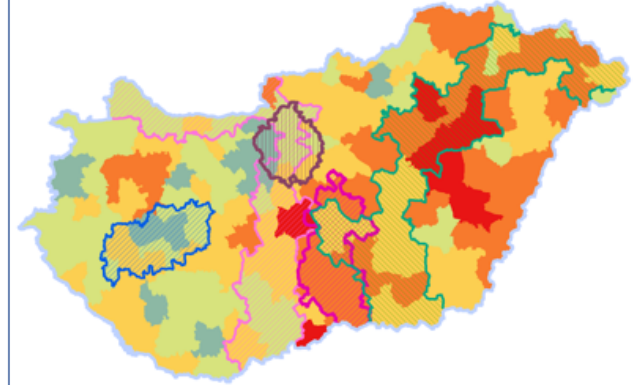
Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás EU stratégiája

- Az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rugalmas ellenállási, megújulási képesség (reziliencia) erősítése EU-szerte, illetve a tagállamokban.

Lehetséges beavatkozások második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia alapján

- Vízvisszatartó területi és települési vízrendezési gyakorlat
- Aszálykezelési terv kidolgozása
- Ártéri tájgazdálkodási mintaterületek kialakítása

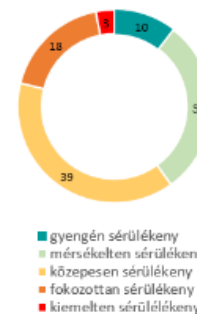
A természetes és természetközeli ökoszisztémák megőrzése és a degradált ökoszisztémák helyreállítása a klímaváltozás hatásainak mérséklése érdekében

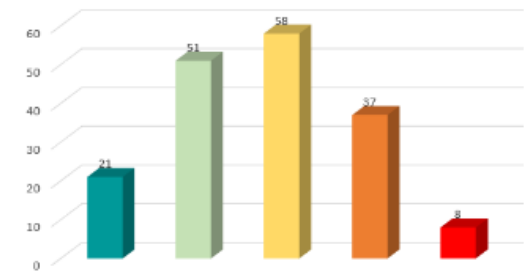
Aszályval kapcsolatos éghajlatváltozási sérülékenység

Lakónépség %-os aránya a sérülékenységi típusa szerint

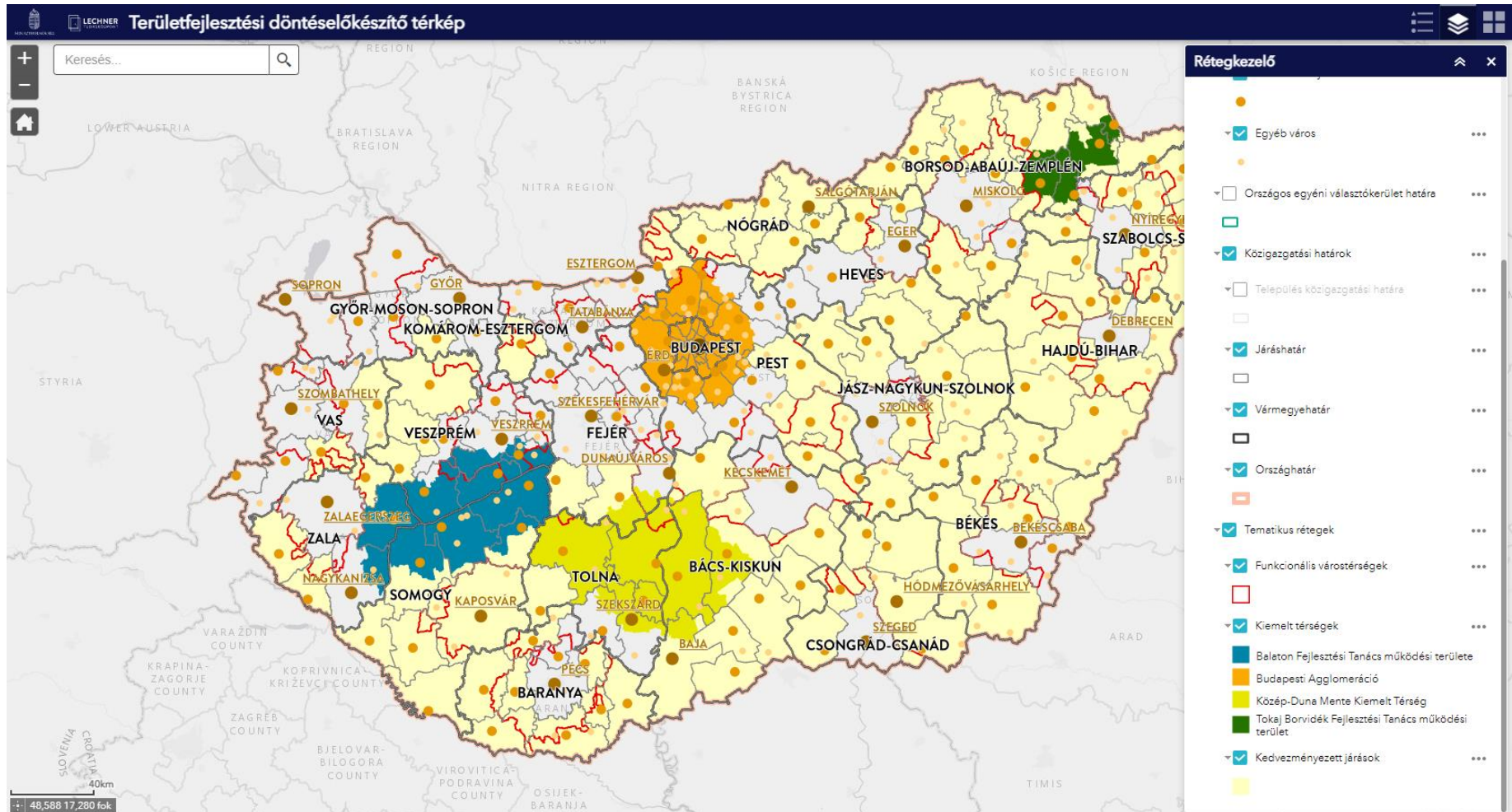

Érintett kistérségek száma sérülékenységi kategóriák szerint

INTERAKTÍV DÖNTÉSELŐKÉSZÍTŐ TÉRKÉPEK

OFTK tértípusok tervezését támogató interaktív rétegkapcsolós térképek

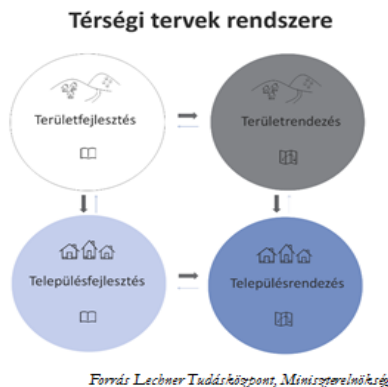

E-TÉR

(Elektronikus Térségi Tervezést Támogató Rendszer)

A TERÜLETI TERVEZÉSI RENDSZERE FŐ ELEMEI

- Négy fő tervtípus
- Horizontális és vertikális kapcsolódás
- Eltérő jogszabályi háttér
- Különböző tárcák

TERÜLETI TERVEZÉS SZINTJEINEK TOVÁBBI TAGOLÓDÁSA

- országos
- kiemelt térségi
- megyei
- települési szintek
- funkcionális és csomóponti térségtípusok

E-TÉR

Az Elektronikus Térségi Tervezést Támogató Rendszer létrehozásának alapkonceptiója a területrendezési, területfejlesztési, településrendezési, településfejlesztési tervek teljes életciklusának – a tervező kiválasztásától a tervezésen, egyeztetésen át, az elfogadott tervek tervtárazásáig – lehető legnagyobb mértékű webes támogatása volt. A rendszer jelenleg elérhető verziójának Tájékoztató menüpontjában a már elkészült Országos Területrendezési Terv, Balaton Kiemelt Üdülőkörzet és a Budapesti Agglomeráció területrendezési tervek találhatóak meg, az Egyeztetés és Tervezés menüpontok a folyamatban lévő megyei területrendezési tervek készítését szolgálják.

E-TÉR - Egyeztetés

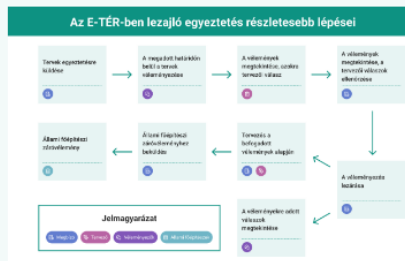
Információ a megyei területrendezési terv egyeztetéséről és az Egyeztető felület használatáról.

Kiket érdekelhet?

- Megbízókat
- Tervezőket
- Véleményezőket

Még többet szeretnék megtudni

Megbízó egyeztető folyamata

Bejelentkezek

Regisztrálok

E-TÉR - Tájékoztató

Információ a Tájékoztató modul elérhető funkcióiról.

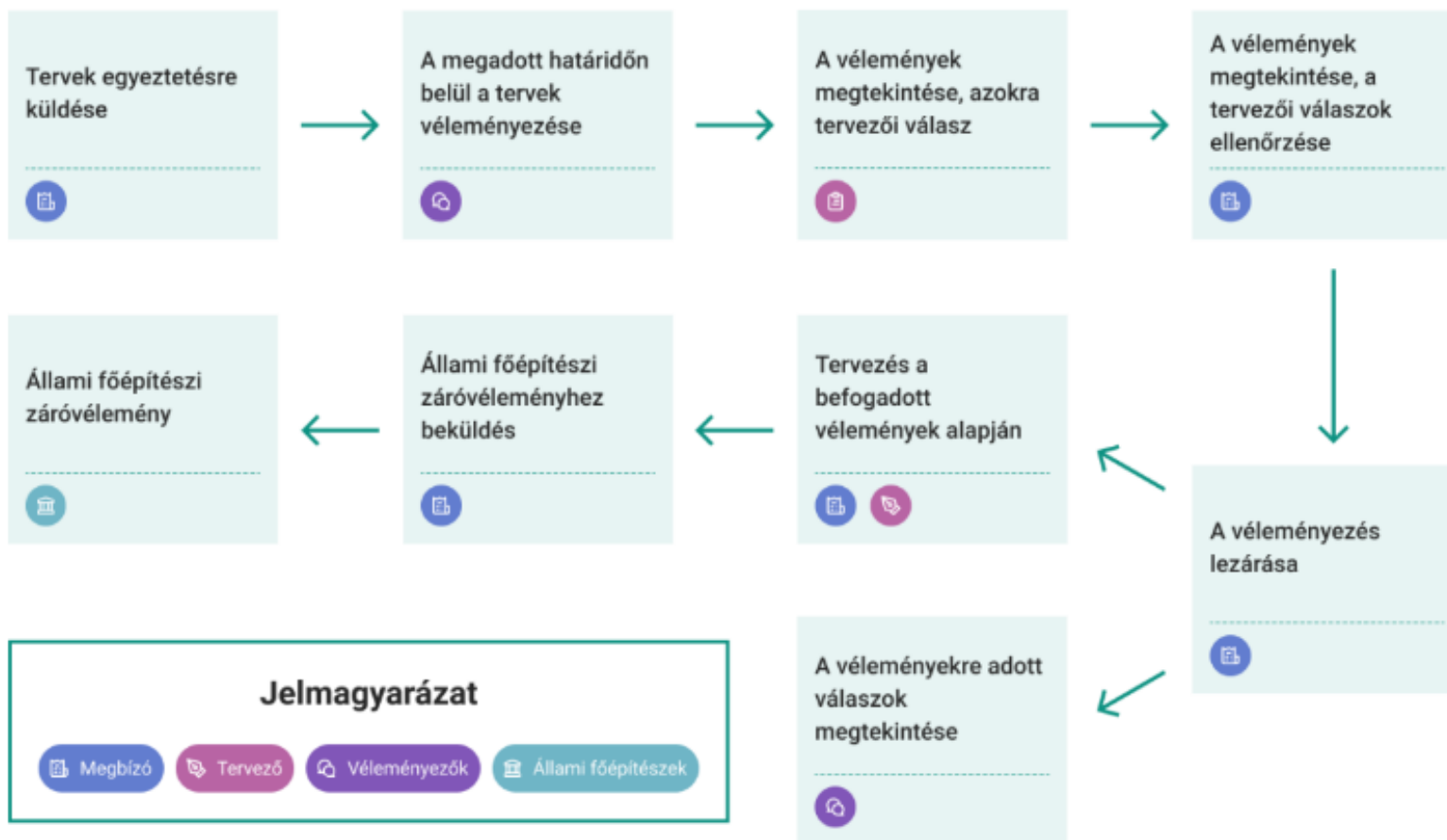
E-TÉR - Tervezés

Információ a megyei területrendezési terv egyeztetés kapcsán elérhető Tervezés funkciókról.

E-TÉR

(Elektronikus Térségi Tervezést Támogató Rendszer)

Az E-TÉR-ben lezajló egyeztetés részletesebb lépései

KÖSZÖNJÜK A FIGYELMET!

zsolt.czene@tfm.gov.hu
mariann.ven.majorne@tfm.gov.hu

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE